

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ДВНЗ «УжНУ», ректор

_____ проф. Володимир СМОЛАНКА

_____ 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового іспиту

для вступників на навчання для здобуття ОС магістр
за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

(на основі НРК6/НРК7)

РОЗРОБЛЕНО

Фаховою атестаційною комісією

з спеціальності D2 Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок

Голова комісії: _____ проф. Михайло ПІТЮЛИЧ

Ужгород – 2025

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до вимог спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок і базується на основі основних компетентностей та програмних результатів здобутих на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань та набуття загальних і фахових компетентностей, здобутих в процесі навчання за освітньо-професійними програмами підготовки першого (бакалаврського) рівня, необхідних для опанування дисциплін загального та професійного спрямування за програмою підготовки фахівця освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння дисциплін передбачених навчальним планом для підготовки здобувачів за ОС «Магістр» за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, абітурієнти повинні мати вищу освіту (бакалавр, спеціаліст або магістр) та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі економічних наук. Обов'язковою умовою також є вільне володіння державною мовою.

Прийом абітурієнтів для здобуття ОС «Магістр» за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок проводиться за результатами фахового вступного випробування у формі тестів. Порядок проведення іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ДВНЗ «Ужгородський державний університет».

Характеристика змісту програми. Програма охоплює основні аспекти фахових навчальних дисциплін, які дозволяють перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, що є базовими для подальшого опанування магістерської програми спеціальності D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Для вступників за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок (освітні програми «Фінанси і кредит», «Митна справа та оціночна діяльність») другого (магістерського) рівня вищої освіти, програма фахового вступного випробування включає наступні базові дисципліни спеціальності:

- Фінанси;
- Страхування;
- Гроші та кредит.

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ФІНАНСИ

- Тема 1. Сутність фінансів, їх функції і роль
- Тема 2. Фінансова система
- Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм
- Тема 4. Фінанси господарських суб'єктів
- Тема 5. Державні фінанси
- Тема 6. Податки і податкова система
- Тема 7. Бюджет і бюджетна система
- Тема 8. Доходи і видатки державного бюджету
- Тема 9. Місцеві фінанси
- Тема 10. Державні цільові фонди
- Тема 11. Державний кредит і державний борг
- Тема 12. Страхування і страховий ринок
- Тема 13. Фінансовий ринок
- Тема 14. Міжнародні фінанси

Перелік питань:

1. Сутність фінансів як економічної та історичної категорії.
2. Суспільне призначення фінансів та їх об'єктивна необхідність в умовах товарного виробництва.
3. Функції фінансів.
4. Фінансова система: поняття і загальна характеристика її сфер та ланок.
5. Поняття фінансових ресурсів та джерела їх формування.
6. Сутність і значення фінансової політики.
7. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики.
8. Фінансова політика України на сучасному етапі.
9. Сутність і методи управління фінансами.
10. Фінансове планування і прогнозування в умовах ринкової економіки.
11. Необхідність і сутність фінансового контролю.
12. Види, методи і форми фінансового контролю.
13. Система державних фінансів.
14. Призначення і роль державних фінансів.
15. Правові та організаційні засади державних фінансів.
16. Сутність та функції державного бюджету.
17. Бюджетна система та бюджетний устрій.
18. Бюджетний процес.
19. Правове забезпечення бюджетного процесу.
20. Доходи державного бюджету.
21. Видатки державного бюджету.
22. Бюджетний дефіцит та джерела його фінансування.

23. Казначейська система виконання державного і місцевих бюджетів.
24. Соціально-економічна сутність податків.
25. Класифікація податків.
26. Податкова політика держави та основні напрями її реформування.
27. Становлення та розвиток податкової системи України.
28. Податковий кодекс України.
29. Економічна сутність і роль державного кредиту.
30. Види і форми державного кредиту.
31. Державний борг і механізм його формування.
32. Управління державним боргом і його обслуговування.
33. Необхідність державних цільових фондів та правові основи їх утворення.
34. Пенсійний фонд України, його функції, формування та використання.
35. Фонд соціального страхування України, його функції, формування та використання.
36. Фонд сприяння зайнятості населення, його функції, формування та використання.
37. Сутність місцевих фінансів, їхній склад і роль в умовах ринкових відносин.
38. Значення місцевих бюджетів в соціально-економічному розвитку регіонів.
39. Доходи і видатки місцевих бюджетів.
40. Сутність фінансів підприємств.
41. Принципи організації фінансової діяльності підприємств.
42. Фінансові ресурси підприємства.
43. Класифікація доходів і видатків підприємства.
44. Прибуток і рентабельність підприємства.
45. Особливості фінансів підприємств різних форм власності та організаційно-правових форм.
46. Економічна природа і сутність страхування.
47. Поняття і організація страхового ринку.
48. Форми і види страхування.
49. Особливості страхового ринку України.
50. Сутність та необхідність функціонування фінансового ринку.
51. Структура фінансового ринку.
52. Валютний ринок та валютні операції.
53. Ринок кредитних ресурсів.
54. Ринок цінних паперів.
55. Види цінних паперів, їхня характеристика.
56. Фондова біржа в Україні.
57. Економічна природа і призначення міжнародних фінансів.
58. Міжнародні фінансові інститути.
59. Міжнародний фінансовий ринок.
60. Співпраця України з міжнародними фінансовими інститутами.

СТРАХУВАННЯ

Тема 1. Сутність, принципи і роль страхування

Тема 2. Класифікація страхування

Тема 3. Страхові ризики та їх оцінювання

Тема 4. Страховий ринок

Тема 5. Страхова організація

Тема 6. Державне регулювання страхової діяльності

Тема 7. Особисте страхування

Тема 8. Майнове страхування

Тема 9. Страхування відповідальності

Тема 10. Перестраховання і співстраховання

Тема 11. Доходи, витрати і прибуток страховика

Тема 12. Фінансова надійність страхової компанії

Перелік питань:

1. Необхідність і форми страхового захисту.
2. Сутність і функції страхування.
3. Принципи страхування.
4. Роль страхування в сучасній економічній системі.
5. Поняття класифікації страхування та її значення.
6. Класифікація страхування за об'єктами.
7. Форми страхування, їх характеристика.
8. Поняття та економічна суть страхових ризиків.
9. Класифікація ризиків у страхуванні.
10. Управління ризиком у страхуванні.
11. Поняття страхового ринку, його види.
12. Структурна будова страхового ринку.
13. Договір страхування як основний інструмент страхового ринку.
14. Етапи становлення та проблеми розвитку страхового ринку України.
15. Види страхових компаній і порядок їхнього створення.
16. Організаційна структура страхової компанії.
17. Ресурси страхової компанії.
18. Органи управління страховою компанією та їхні функції.
19. Об'єднання страховиків та їхні функції.
20. Необхідність і зміст державного регулювання страхової діяльності.
21. Правове забезпечення страхування.
22. Система державного нагляду за страховою діяльністю в Україні.
23. Ліцензування страхової діяльності.
24. Поняття особистого страхування та його класифікація.
25. Страхування життя та пенсій.
26. Страхування від нещасних випадків.
27. Медичне страхування.
28. Поняття та особливості майнового страхування.

29. Страхування майна юридичних осіб.
30. Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств.
31. Страхування технічних ризиків.
32. Страхування кредитних та фінансових ризиків.
33. Страхування транспортних засобів та вантажів.
34. Страхування майна громадян.
35. Поняття та особливості страхування відповідальності.
36. Страхування загальної цивільної відповідальності.
37. Страхування відповідальності на транспорті.
38. Особливості страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
39. Сутність і роль перестрахування.
40. Методи перестрахування.
41. Форми проведення перестраховальних операцій.
42. Особливості перестрахування ризиків у нерезидентів.
43. Співстрахування і механізм його дії.
44. Доходи страховика та їхній склад.
45. Витрати страхової компанії, їхня характеристика.
46. Порядок формування прибутку страховика.
47. Оподаткування страхових компаній.
48. Поняття фінансової надійності.
49. Страхові резерви та порядок їхнього формування
50. Інвестиційна політика страхової компанії.
51. Оцінка платоспроможності страховика.

ГРОШІ ТА КРЕДИТ

- Тема 1. Сутність та функції грошей
- Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує
- Тема 3. Грошовий ринок
- Тема 4. Грошові системи
- Тема 5. Інфляція та грошові реформи
- Тема 6. Валютний ринок та валютні системи
- Тема 7. Механізм формування пропозиції грошей та монетарна політика
- Тема 8. Роль грошей у ринковій економіці
- Тема 9. Теорії грошей
- Тема 10. Сутність та функції кредиту
- Тема 11. Форми, види та роль кредиту
- Тема 12. Теоретичні основи процента
- Тема 13. Фінансові посередники грошового ринку
- Тема 14. Теоретичні засади діяльності комерційних банків
- Тема 15. Центральні банки в системі монетарного управління та банківського регулювання

Тема 16. Міжнародні валютно-кредитні установи та форми їхнього співробітництва з Україною

Перелік питань:

1. Концепції походження грошей.
2. Сутність грошей. Гроші як гроші і гроші як капітал.
3. Роль держави у створенні грошей.
4. Причини, що зумовили демонетизацію золота
5. Суть і функції грошей.
6. Суть повноцінних грошей та їх представники.
7. Суть неповноцінних грошей та їх представники.
8. Суть паперових грошей та їх ознаки.
9. Суть депозитних грошей та їх представники.
10. Суть квазігрошей та їх роль в економіці.
11. Сутність та основні риси грошового обороту.
12. Характеристика секторів грошового обороту.
13. Маса грошей в обороті.
14. Грошові агрегати та грошова база.
15. Швидкість обігу грошей.
16. Закон грошового обігу.
17. Сутність та особливості функціонування грошового ринку.
18. Інституційна модель грошового ринку.
19. Структура грошового ринку.
20. Поняття попиту на гроші. Цілі та мотиви попиту на гроші.
21. Чинники впливу на попит на гроші.
22. Графічне зображення попиту на гроші.
23. Поняття пропозиції грошей.
24. Формування пропозиції грошей і його чинники.
25. Графічне зображення пропозиції грошей.
26. Графічна модель ринку грошей. Рівновага на ринку грошей та процент.
27. Інструменти ринку грошей.
28. Сутність та призначення грошової системи.
29. Структура грошової системи.
30. Характеристика металевих грошових систем.
31. Характеристика системи паперово-кредитного обігу.
32. Характерні риси сучасних грошових систем.
33. Створення і розвиток грошової системи України.
34. Сутність інфляції. Закономірності інфляційного процесу.
35. Вимірювання інфляції.
36. Види інфляції.
37. Причини інфляції.
38. Економічні та соціальні наслідки інфляції.
39. Особливості інфляції в Україні.

40. Сутність і види грошових реформ.
41. Особливості проведення грошової реформи в Україні.
42. Сутність валюти та її види.
43. Валютні відносини.
44. Сутність валютного ринку. Класифікація валютних ринків.
45. Функції та операції валютного ринку.
46. Валютний курс.
47. Види валютних курсів.
48. Регулятивні інструменти впливу на валютний курс.
49. Поняття та структура валютної системи.
50. Валютна політика.
51. Валютне регулювання та контроль.
52. Інструменти валютного регулювання.
53. Світова та міжнародна валютні системи.
54. Товарна теорія грошей.
55. Класична кількісна теорія грошей.
56. Кон'юнктурна теорія грошей М.О. Тугана-Барановського.
57. Кембриджська версія теорії грошей.
58. Внесок Дж. М. Кейнса у розвиток теорії грошей.
59. Сучасний монетаризм та внесок М. Фрідмана у його формування.
60. Сутність та структура кредиту.
61. Загальні передумови та економічні чинники необхідності кредиту.
62. Функції кредиту.
63. Єдність кредиту з іншими економічними категоріями та відмінності між ними.
64. Принципи кредитування.
65. Види кредиту.
66. Економічні межі кредиту.
67. Роль кредиту у розвитку економіки
68. Розвиток кредитних відносин в Україні.
69. Сутність та вимірювання процента.
70. Функції процента.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ, ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Кожен екзаменаційний білет формується комп'ютерним способом і містить 25 тестів однакової складності. Правильний варіант відповіді оцінюється у 4,8 бала, а неправильний – 0. (Приклад екзаменаційного білета подано в Додатку 1)

Фахове випробування оцінюється за стобальною шкалою (від 100 до 200). Загальна кількість балів знаходиться шляхом підсумовування балів за виконання окремих тестових завдань +80 балів. Вступник, який набрав менше 100 балів із вступного випробування, отримує оцінку «не склав».

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правова база

1. Закон України «Про Національний банк України», № 679-XIV від 20.05.1999 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/679-14>
2. Закон України «Про страхування» № 44 від 4 жовтня 2001р. (зі змінами та доповненнями). // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/85/96-%D0%B2%D1%80>
3. Закон України «Про банки і банківську діяльність», № 2121-III від 07.12.2000р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
4. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», №5410-VI від 12.07.2001р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
6. Бюджетний кодекс України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
7. Податковий кодекс України // Верховна Рада України; від 02.12.2010 № 2755- VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/go/2755-17>

Основна література

1. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
2. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник / О. Д. Вовчак. – К. : Знання, 2011. – 391 с.
3. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 892 с.
4. Гроші та кредит: підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука ; [редкол.: М. І. Дибя (голова), І. Б. Івасів, А. М. Мороз та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – 6-те вид., переробл. і доповн. – К. : КНЕУ, 2011. – 590 с. **(базовий)**
5. Зянько, В. В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Частина 1 / Зянько В. В., Фурик В. Г., Вальдшмідт І. М. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 126 с.
6. Кремень О. І., Кремень В. М.. Фінанси. Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2018. - 416 с.
7. Коваленко Д. І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст] : навч. посіб. / Д. І. Коваленко, В. В. Венгер - К., 2013. - 578 с.
8. Осадець С. С. Страхування: [підручник] / Керівник авт. колективу і наук, ред. С. С. Осадець. – [2-ге вид., перероб. і доп.] – К. : КНЕУ, 2002. - 599 с. **(базовий)**
9. Романенко, О. Р. Фінанси : підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко ; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 310 с.
10. Рябенко Г.М. Страхування: навчальний посібник /Г.М. Рябенко, Н.М.

- Сіренко, А.С. Кравченко. – Миколаїв: МНАУ, 2014. – 399 с.
11. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: підручник / О.Я. Стойко, Д.І. Дема; за ред. О.Я. Стойка. – К.: Алерта, 2017. – 406 с.
12. Страхування: підручник. Горбач Л.М., Кадебська Е.В.– К.: Кондор Видавництво, 2016. – 544 с.
13. Страхові послуги: підручник. У 2 ч. Ч. 2 / [Базилевич В.Д., Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Моташко Т.П., Лобова О.М., Нечипоренко В.І., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С. та ін.]; за ред. В.Д. Базилевича – К.: Логос, 2014. – 544 с
14. Тарасенко, І. О. Фінанси підприємств : підручник / І. О. Тарасенко, Н. М. Любенко. – К. : КНУТД, 2015. – 360 с.
15. Фінанси. Підручник / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. – 720 с. **(базовий)**
16. Фінанси: підручник. / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 687 с.
17. Фінансовий ринок: Підручник. / В.М. Шелудько. – 3-тє вид., стер. – К.: Знання, 2015. – 535 с.
18. Фінанси для фінансистів: Підручник/ О.А Шеремет, І.В. Дем'яненко, К.В. Багацька за ред. Говорушко Т.А. - К.: Центр учбової літератури , 2013.- 612с.
19. Фінанси зарубіжних країн: підручник / [О.П. Кириленко, Т.О. Кізима, Н.Я. Кравчук, В.П. Горин, Н.М. Ткачук, Г.І. Козак]; за ред. О.П. Кириленко - Тернопіль: ТНЕУ, 2013. - 420 с.

Додаткова література

1. Банківська система: навчальний посібник / Ю. Є. Холодна, О. М. Рац. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 316 с.
2. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. – К: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
3. Бойцун Н.Є., Стукало Н.В. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. – 2 – ге вид. – К.: ВД „Професіонал”, 2011.
4. Ганевич Є.М. Фінансова система України / Є.М. Ганевич, С.В. Михайленко // Фінанси. Навч. метод посіб. Одеса: Пальміра. 2012. – 454 с.
5. Гроші та кредит / О. М. Бандурка, В. В. Глущенко, А. С. Глущенко. – Львів : Магнолія- 2006, 2014. – 368 с. – (Вища освіта в Україні).
6. Гроші та кредит : навч. посіб. / Н.М. Сушко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 384 с.
7. Гроші та кредит: Підручник/ - 3-тє вид., перероб.і доп.// За ред.. професора Б. С. Івасіва. – К.: КОНДОР, 2008. – 527 с.
8. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с.
9. Еш С. М. Фінансовий ринок : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. М. Еш ; МОН України, Національний університет харчових технологій. - 2-ге вид. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 528 с.

10. Коваленко В.В., Коренєва О.Г. та ін. Банківська система України.[монографія] – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 187 с.
11. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика [текст]:навч. посіб. / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. – Київ : «Центр учбової літератури», 2013. – 578 с.
12. Кузнецова С.А. Банківська система. [навч. посіб.] – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 400 с.
13. Реверчук С.К. Гроші та кредит: підручник / С.К. Реверчук, В.І.Грушко, Л.І. Дмитриченко, І.Г. Скоромович, О.Ю. Сова. – Київ : Знання, 2011. - 382 с.
14. Ринок фінансових послуг [текст]: підручник. / С. М. Еш – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 400 с.
15. Смолянська О.Ю. Фінансовий ринок: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2009. – 384 с.
- 16.Страховання: практикум: навч. посібник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2 вид. переробл. і допов. – К.: Знання, 2011. – 607 с.
- 17.Страховання: теорія та практика: [навч. посіб.] / за заг. ред. д.е.н., проф. Н. М. Внукової.[2-ге видання, перероб. та доповн.]. – Харків : Бурун Книга. 2009. – 656 с.
18. Страховання: опорний конспект лекцій (українською та російською мовами) / [Р.В. Пікус, Н.В. Приказюк, А.С. Шолойко та ін.]; за наук. ред. проф. Р.В. Пікус. – К.: Логос, 2015. – 276 с.
19. Фінанси : практикум для студ. усіх напрямів підготовки (крім 6508, 6508/1) : навч.-метод. посіб. / О. Р. Романенко, Л. П. Даниленко, Л. П. Гладченко [та ін.]; за ред. О. Р. Романенко. – Київ : КНЕУ, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://irbis.kneu.edu.ua>.
20. Фінанси : навчальний посібник [Електронний ресурс] / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтїніна та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 330 с.
21. Футало Т. В. Гроші і кредит: навч. посіб. / Футало Т. В., Оліярник В. В., Черевко Х. Л. ; Укоопспїлка, Львів. комерц. акад. - Л. : Вид-во Львів. комерц. акад., 2013. - 431 с.
- 22.Цінні папери: Підручник / [В.Д.Базилевич, В.М. Шелудько, Н.В. Ковтун та ін.]; за ред. В.Д.Базилевича. - К.: Знання, 2011. - 1094 с.
23. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: підручник / В. М. Шелудько; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. -3-тє вид., стер. – К.: Знання, 2015. – 535 с

ПРИКЛАД
ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ
фахового вступного випробування

Спеціальність:

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

1. Фінанси - це:

- 1) усі види доходів держави та підприємств;
- 2) еквівалент коштів;
- 3) економічні відносини, що виникають при утворенні, розподілі та використанні грошових фондів;
- 4) формування і використання засобів державного бюджету.

2. Суб'єктами фінансових відносин є:

- 1) національний дохід і валовий суспільний продукт;
- 2) держава, юридичні особи, фізичні особи;
- 3) надходження від державних позик;
- 4) податки, цінні папери, валюта.

3. Фінансове планування розглядається як:

- 1) метод формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства;
- 2) розробка фінансової політики відповідно до фінансової діяльності підприємства;
- 3) процес розробки системи фінансових планів і бюджетів;
- 4) інструмент перерозподілу фінансових ресурсів держави.

4. Державний кредит як ланка фінансової системи характеризує:

- 1) фінансові відносини у сфері централізованих державних фінансів;
- 2) централізацію фінансових ресурсів для вирішення конкретних завдань і проблем;
- 3) відносини, за яких держава є позичальником, а кредиторами — будь-які юридичні та фізичні особи,
- 4) надбудову, через яку координується діяльність цієї фінансової системи.

5. Оборотні кошти підприємства — це:

- 1) предмети праці й витрати обігу;
- 2) кошти, авансовані у виробничі оборотні фонди та фонди обігу;
- 3) гроші в касі, на поточних і валютних рахунках, у розрахунках;
- 4) основний капітал.

6. Базова ставка ПДВ становить:

- 1) 18%;
- 2) 13%;
- 3) 20%;
- 4) 3%.

7. Об'єктом оподаткування прибутку підприємств є:

- 1) прибуток;
- 2) собівартість;
- 3) валовий дохід;
- 4) чистий прибуток.

8. Бюджетний дефіцит характеризується як:

- 1) перевищення доходів над видатками;
- 2) сума субвенцій, наданих місцевим бюджетам;
- 3) обсяг поточних видатків бюджету;
- 4) перевищення видатків над доходами.

9. Класифікація страхування за економічними ознаками — це класифікація за такими характеристиками:

- 1) об'єктами страхування;
- 2) формами проведення страхування;
- 3) статусом страхувальника;
- 4) часом виникнення окремих видів страхування.

10. Страховий пул – це:

- 1) добровільне об'єднання страхових компаній з метою співстрахування значних ризиків;
- 2) добровільне об'єднання, що формується за рахунок відрахувань з суми страхових внесків страховиків з метою забезпечення захисту інтересів страхувальників у разі банкрутства страховиків;
- 3) юридична особа, створена перестраховиками;
- 4) відокремлений підрозділ страховика.

11. Страховики в Україні отримують ліцензію на проведення:

- 1) конкретних видів страхування;
- 2) діяльності, пов'язаної з інвестуванням страхових резервів;
- 3) діяльності, пов'язаної з оцінкою збитків і розміру відшкодування;
- 4) діяльності, пов'язаної з формуванням страхових резервних фондів.

12. Виберіть правильне визначення страхового ризику:

- 1) конкретне явище або сукупність явищ, при настанні яких проводяться виплати із наперед створеного страхового фонду в грошовій формі і які пов'язані з ймовірністю настання несприятливих подій;
- 2) одинична подія, яка має суб'єктивний характер і підлягає регулюванню з боку людей;
- 3) несприятливі обставини у господарській діяльності суб'єктів господарювання, що призводять до перерв у виробництві;
- 4) аномальні явища в природі.

13. Страховий поліс - це:

- 1) документ, який видається страховиком страхувальнику і засвідчує факт укладання договору страхування;
- 2) договір страхування майна;
- 3) документ, що регламентує взаємовідносини сторін у страхуванні життя;
- 4) документ, що визначає розмір збитків страхувальника.

14. Які з наведених видів відносять до майнового страхування?

- 1) страхування пенсій;
- 2) страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;
- 3) страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів;
- 4) страхування від нещасних випадків.

15. Договір страхування майна може укладатись:

- 1) у межах дійсної або ринкової вартості майна;
- 2) без визначення вартості майна;
- 3) на суму збитків від ліквідації майна;
- 4) у межах ліміту відповідальності перестраховика.

16. Доходи страховика формуються від:

- 1) страхових та перестрахових операцій;
- 2) виробництва продукції;
- 3) маркетингових операцій;
- 4) формування страхових резервів.

17. В якій функції гроші виступають в наявній формі і обслуговують товарний метаморфоз Т – Г – Т?

- 1) засіб обігу;
- 2) міра вартості;
- 3) платіжний засіб;
- 4) засіб накопичення.

18. Купівельна спроможність грошей:

- 1) піднімається зі зростанням цін;
- 2) може підвищуватись і знижуватись;
- 3) зростає з часом;
- 4) залишається постійною.

19. Метод грошово-кредитної політики, який полягає у продажу та купівлі центральним банком цінних паперів з метою впливу на ресурси комерційних банків...

- 1) операції на відкритому ринку;
- 2) політика облікової ставки;
- 3) політика обов'язкових резервів;
- 4) рефінансування комерційних банків.

20. Визначити, з яких секторів складається грошовий оборот:

- 1) грошового обігу та фінансів;
- 2) грошового обігу, фінансів і кредитного сектору;
- 3) грошового обігу та кредитного сектору.
- 4) жодна з пропорцій не є правильна.

21. Інфляція проявляється:

- 1) у зростанні загального рівня цін і зростанні реальних доходів населення.
- 2) у зростанні реальних і номінальних доходів населення.
- 3) тільки у зростанні рівня цін без зміни реальних доходів населення.
- 4) у зростанні загального рівня цін і падінні реальних доходів населення.

22. Що таке кредитоспроможність?

- 1) здатність кредитора у повному обсязі та в узгоджений строк надати кредит позичальнику;
- 2) здатність позичальника у повному обсязі та в узгоджений строк розрахуватись по боргових зобов'язаннях;
- 3) здатність кредитора у повному обсязі погасити свої зобов'язання перед клієнтами;
- 4) угода за якою банк зобов'язується надати позичальнику кредит на раніше узгоджену суму протягом певного періоду.

23. Валютна інтервенція полягає:

- 1) у продажу або купівлі валюти центральним банком на ринку для регулювання пропозиції та попиту на неї;
- 2) зниженні або підвищенні процентної ставки центрального банку з метою впливу на рух короткострокового впливу на рух короткострокового іноземного капіталу;
- 3) знеціненні національної валюти з метою стимулювання експорту;
- 4) правильна відповідь відсутня.

24. Що означає термін «внутрішня конвертованість валюти»?

- 1) можливість для резидентів здійснювати платежі за кордон і купівлю іноземної валюти без обмежень;
- 2) можливість вільного переказу коштів у даній валюті тільки для нерезидентів;
- 3) можливість здійснення валютних операцій у певному регіоні, який обмежений конкретним переліком країн;
- 4) можливість вільного обміну національної валюти на іноземну як для резидентів, так і для нерезидентів, але тільки всередині країни.

25. Яка з наведених нижче комбінацій включає в себе основні інструменти монетарної політики:

- 1) зміна рівня оподаткування і видатків держбюджету;
- 2) купівля акцій і облігацій, а також випуск грошей в обіг;
- 3) зміна норми обов'язкових касових резервів, облікових ставок відсотка і купівля-продаж державних цінних паперів;
- 4) зміна ставок відсотка по кредитам і обсягу пропозиції грошей.